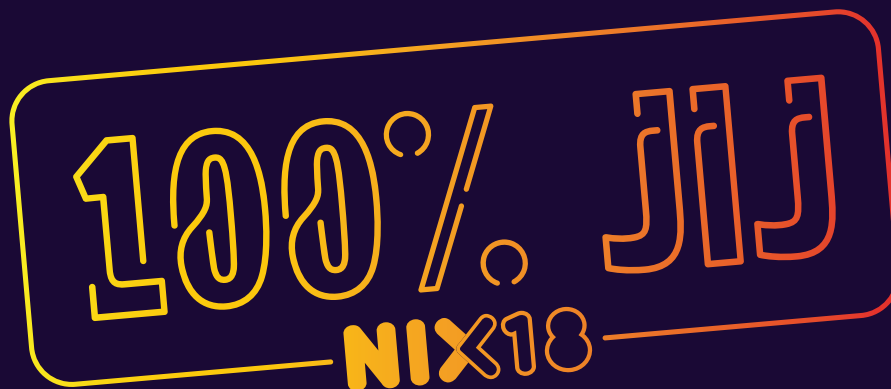

ZOMER
2026

NIEUWSBRIEF **JEUGD & MIDDELEN**

Deze nieuwsbrief is bedoeld voor professionals, vrijwilligers, ouders en verzorgers. De nieuwsbrief geeft tips aan ouders. Maar informeert ook professionals en vrijwilligers over het bestaande aanbod in onze regio.

IN DEZE EDITIE

Nieuws voor professionals & vrijwilligers

- Communicatiepakket 100%JIJ
- Nalevingsonderzoek 2026
- NIX-zonder-ID weken
- Sociale Hygiëne (SH) en Instructie
- Verantwoord Alcoholschenken (IVA)
- Wanneer is iemand "te dronken" om nog te schenken?

Nieuws voor ouders & verzorgers

- IKPAS-campagne 2026
- Examenfeesten komen eraan — hoe bereid u uw kind erop voor?
- Vapen in Zuid-Limburg

COMMUNICATIEPAKKET 100% JIJ

Een eigen merknaam voor NIX18 in onze regio! De 16 Zuid-Limburgse gemeenten vinden het belangrijk om jongeren op een passende manier bewust te maken van hun alcoholgebruik. Hier willen we verstrekkers van bijv. alcohol en organisatoren van feesten graag een handje bij helpen. Vanaf de zomer van 2026 zal in een eerste gemeente 100%JIJ te zien zijn in het straatbeeld. Een merk dat jongeren laat herinneren aan het feit dat hun eigen keuzes ertoe doen. En dat je stevig in je schoenen mag staan. Een merk dat verder gaat dan het maken van keuzes over alcohol-, nicotine-, en middelengebruik. Blijf 100%JEZELF, want je bent goed genoeg. De komende jaren wordt het merk verder uitgerold in de regio.

NALEVINGSONDERZOEK 2026

In het voorjaar van 2026 werd in de Zuid-Limburgse gemeenten een nalevingsonderzoek uitgevoerd. We onderzochten in hoeverre alcoholverstrekkers zich houden aan de leeftijdsgrens van 18 jaar (NIX18). Voor het onderzoek zijn minderjarige studenten ingezet. De studenten werkten onder begeleiding van een onderzoeksteam. Zij hebben geprobeerd alcohol te kopen bij onder meer supermarkten, horeca, cafetaria's, slijterijen en sportkantines. Het doel van het onderzoek is om bewustwording te creëren. Bewustwording over de gezamenlijke verantwoordelijkheid om alcoholgebruik onder jongeren te voorkomen. Momenteel worden de resultaten van het onderzoek geanalyseerd. Het definitieve rapport publiceren we in het najaar van 2026.

INFO VOOR OUDERS & VERZORGERS

IKPAS-CAMPAGNE 2026

De 16 Zuid-Limburgse gemeenten deden ook dit jaar weer gezamenlijk mee aan de IKPAS-campagne. Dit is een bewustwordingsactie die volwassenen uitdaagt om tijdelijk geen alcohol te drinken. De IKPAS-campagne draagt bij aan bewustwording en aan het versterken van een gezondere norm rondom alcoholgebruik. Ook binnen gezinnen.

Via radio werden ruim

52.000

luisteraars bereikt met in totaal 280.800 contactmomenten.

Daarnaast zorgden social media voor ca.

48.000

bereikte personen en meer dan 85.000 weergaven.

Ook het aantal deelnemers groeide met

47%

ten opzichte van 2025.

De resultaten laten zien dat een gezamenlijke en regionaal afgestemde inzet bijdraagt aan bereik, deelname en het bespreekbaar maken van alcoholgebruik.

INFO VOOR PROFESSIONALS EN VRIJWILLIGERS

NIX-ZONDER-ID

Tijdens de NIXzonderID actieweek vragen we alle verkopers van alcohol, sigaretten en vapes om extra scherp te zijn op leeftijdscontrole. Dat is belangrijk, want in de horeca, detailhandel, slijterijen en tijdens evenementen kunnen jongeren makkelijk in aanraking komen met deze producten. Juist deze verstrekkers spelen daarom een grote rol in het versterken van de norm: niet drinken en niet roken tot 18 jaar.

In 2026 organiseren we twee actieweken:

- **1 t/m 7 juni** – horeca en retail
- **7 t/m 13 september** – sportkantines

Wilt u meedoen tijdens de tweede actieweek. En laten zien dat uw locatie staat voor verantwoord verkopen? Bestel dan eenvoudig posters, flyers en andere materialen **hier**.

Wilt u uw barpersoneel nog beter ondersteunen? **Hier** staat een hele verzameling materialen die u zowel tijdens als buiten de actieweken kunt inzetten.

INFO VOOR VRIJWILLIGERS

SOCIALE HYGIËNE (SH) EN INSTRUCTIES VERANTWOORD ALCOHOL SCHENKEN (IVA)

Verenigingen, evenementen en sportkantines draaien veelal op de inzet van vrijwilligers. Ook de bar draait op vrijwilligers, maar een veilige bar draait op vrijwilligers die weten wat ze doen. Met de Instructie Verantwoord Alcohol schenken (IVA) staat uw team sterker. Voorkom gedoe en laat ouders van jongeren zien dat de vereniging of het event haar verantwoordelijkheid neemt. Bovendien is de aanwezigheid van een persoon met het certificaat Sociale Hygiëne verplicht om alcohol te mogen schenken. Dus waarom moeilijk doen? Laat uw barteam die korte instructie volgen en maak de NIX18 afspraak voor iedereen nét wat makkelijker.

*Opvoeden doen we samen,
ook achter de bar.*

Aanvragen IVA of meer info:
preventie@mondriaan.eu
of bel 088-5067200

INFO VOOR OUDERS EN VERZORGERS

EXAMENFEESTEN KOMEN ERAAN HOE BEREID U UW KIND EROP VOOR?

De examens zijn achter de rug en dat betekent: feest! Voor jongeren een spannend en gezellig moment. Maar ook een situatie waarin de druk om mee te drinken soms groot is. Juist daarom kan het helpen om thuis even kort te praten over alcohol en het examenfeest.

Examenfeesten zijn een bekend risicomoment. De spanning valt weg, iedereen wil vieren dat het erop zit, er is niet altijd toezicht en alcohol is vaak makkelijk aanwezig. Veel jongeren vinden het lastig om "nee" te zeggen als hun vrienden wél drinken.

Een open gesprek kort, luchtig en zonder preek, kan al veel doen. Vraag hoe uw kind het feest voor zich ziet, of ze verwachtingen voelen en hoe ze reageren als iemand hen alcohol aanbiedt. Dat helpt hen om vooraf na te denken en zelfverzekerd een keuze te maken. En dat mag dus óók zijn: niet drinken op hun examenfeest.

Wilt u **tips** of materialen die u kunt delen of gebruiken? Bekijk **hier** gratis middelen speciaal voor dit soort momenten.

Samen helpen we jongeren om NIX18 vol te houden juist op de momenten die ertoe doen.

VAPEN IN ZUID-LIMBURG

In Nederland vaperen we nog niet zo lang als dat we roken. Daardoor is dus nog niet precies bekend wat de gevolgen op de lange termijn zijn: die zien we waarschijnlijk pas echt goed over een flink aantal jaren. Wat we wel al weten is dat vaperen slecht voor de gezondheid is, omdat er nicotine en andere schadelijke stoffen in zitten. Zo is onderzocht dat jongeren die vaperen drie keer zo veel kans hebben te starten met het roken van sigaretten. Daarnaast geeft vaperen ook een hogere kans op drugsgebruik (cannabis, alcohol en binge drinken), en op astma¹.

Vapes bevatten chemische stoffen die voor schade aan het DNA zorgen. Net als bij het roken van sigaretten kan dit leiden tot kanker².

We zien dat het deel van de Zuid-Limburgers die sigaretten roken afneemt onder volwassenen. De afname is het grootst in de jongere groep volwassenen (18-39 jaar). Maar tegelijkertijd is de toename van vaperen in deze groep óók het sterkst.

Deze toenemende trend van vaperen zien we helaas ook bij jongeren (13-16 jaar). De cijfers van de Jeugdmonitor in het najaar van 2026 zullen moeten uitwijzen in hoeverre deze toenemende trend doorzet. De resultaten hiervan komen in het voorjaar 2027 op onze **gezondheidsatlas**.

Een gezonde leefomgeving is belangrijk voor een opgroeiend kind. In de Limburgse Kindmonitor (2025) werd onder andere een vraag over meerroken gesteld. 6% van de ouders in Zuid-Limburg gaf aan in de afgelopen week te hebben gerookt of gevaperd in huis waar het kind bij was.

¹Golder, Hartwell and Barnett, 2025, Tobacco Control BMJ, Vaping and harm in young people: umbrella review

²Kundu, A., Sachdeva, K., Feore, A., Sanchez, S., Sutton, M., Seth, S., Schwartz, R., & Chaiton, M. (2025). Evidence update on the cancer risk of vaping e-cigarettes: A systematic review. Tobacco induced diseases, 23, 10.18332/tid/192934. <https://doi.org/10.18332/tid/192934>

WANNEER IS IEMAND “TE DRONKEN” OM NOG TE SCHENKEN?

En hoe gaat u daar als gemeente in de praktijk mee om?

Het **Trimbos-instituut**, de **NVAT Nederlandse Vereniging Alcoholwet Toezichthouders** en Bureau Objectief peilen momenteel wat gemeenten doen om doorschenken en dronkenschap te voorkomen.

We zijn benieuwd:

- gebeurt hier al iets op binnen uw gemeente?
- waar zitten de grootste uitdagingen?
- en waar zou ondersteuning helpen?

Invullen kost maar 8-9 minuten

Werkt u bij een gemeente (beleid, toezicht, handhaving)? Doe mee, scan de QR code en vul in:

Uw input helpt om tot een aanpak te komen die écht werkt in de praktijk.

